

Volk van God, geliefde broers en zussen van Jezus Christus,

Alle zonde zal de mensen vergeven worden, maar de lastering van de Geest zal niet vergeven worden...

Deze woorden van onze Heer Jezus hebben veel mensen tot wanhoop gedreven.

Stel je voor: zonde waarvoor geen vergeving is!

Stel je voor dat jij de zonde tegen de heilige Geest hebt begaan. Dan is er voor jou dus geen vergeving meer. Dan ga je voor eeuwig verloren...

Vooraf mensen die nogal bevindelijk zijn ingesteld, een groot schuld/zondebesef hebben, die zwaarmoedig zijn of psychische moeiten kennen, kunnen daar helemaal in vastdraaien. Want wie doet er geen zonde? Wie doet nooit iets wat slecht of kwaad is, iets wat God verboden heeft? En wat nou als dat zonde tegen de heilige Geest is?! Daar moet je toch niet aan denken?! Daar kun je toch wanhopig van worden?!

Vaak wordt de zonde tegen de heilige Geest gekoppeld aan die beide andere teksten uit de bijbel die we lezen: *..wie het weldadig woord van God en de kracht van de komende wereld ervaren heeft en vervolgens afvallig is geworden, kan onmogelijk een tweede maal worden bekeerd...* (Hebreeën 6) en *..er bestaat ook zonde die wel tot de dood leidt; in dat geval geldt mijn aansporing om te bidden (om vergeving, om herstel, om leven) niet...* (1 Johannes 5)

Dat is niet echt iets waar je blij van wordt. Hoeveel gezinnen zijn er hier in de kerk waarvan er een zoon of dochter, broer of zus de kerk, het geloof, God vaarwel hebben gezegd? Ligt op hun leven nu een doem, is er voor hen absoluut geen redding meer? Daar moet je toch niet aan denken?!

Wat bedoelt Jezus met zijn woorden over de lastering van de heilige Geest? En wat is dat eigenlijk, wat moet je daar onder verstaan?

En wat is de betekenis van die andere Bijbelteksten? Is er voor een afvallige nooit meer bekering en vergeving mogelijk? Daarover gaat deze preek.

En dan begin ik met het geweldig mooie en heerlijk bevrijdende waarmee ook Jezus inzet:

...elke zonde en elke godslastering kan de mensen vergeven worden...

Laat dat even goed tot je doordringen: er is voor elke zonde vergeving, zelfs voor die vreselijke zonde van de godslastering (het vloeken, waarop in het OT nog de doodstraf stond)! Jezus zegt: zelfs dat allerverschrikkelijkste vloeken kan je nog vergeven worden!

Dit is een geweldig uitgangspunt: er is vergeving! God is genadig!

Terecht hebben we dat elkaar zo pas toe gezongen: *Hij is een God van liefde en genade, die ons niet doet naar alles wat wij deden...*

Juist hiervoor is Jezus mens geworden en op aarde gekomen, om ons te bevrijden van de claim van het kwaad, de zonde, de schuld. Jezus verlost, bevrijdt, heelt! God vergeeft in zijn Zoon Jezus Christus al ons kwaad.

Dus laat dat heerlijke je alsjeblieft door niets en niemand afpakken, hoe somber, terneergeslagen of zwaarmoedig je misschien ook bent. Zonde is kwaad, het maakt heel veel kapot, het is een slag in Gods gezicht – maar er is vergeving voor. Daar kun je absoluut van op aan!

Kan je dat echt zo zeggen?! Jezus zegt toch dat er wél zonde is waar geen vergeving voor is?! Hij zegt immers: *...maar wie de Geest lastert kan niet worden vergeven...?!*

Zeker, maar kijk dan wel **in welke situatie** de Here Jezus dat zegt. Ga niet met een tekst aan de haal, maar lees altijd goed in welk verband het staat.

Vorige week hebben we het daar uitgebreid over gehad: Jezus heeft net een dubbelgroot wonder gedaan: door het uitdrijven van een demon heeft Hij gemaakt dat een blinde man weer kan zien en spreken.

Bij de omstanders gonst het dan door de rijen: *Zou Hij de Zoon van David zijn?!*

En het is volkomen begrijpelijk en terecht dat ze dat vermoeden, want dit is onvoorstelbaar wat hier gebeurt!

Maar dan zijn daar meteen de Farizeeërs om het weg te redeneren en de kop in te drukken: *ben je gek joh, Hij kan dat alleen maar doen omdat Hijzelf van de duivel bezeten is.*

Jezus gaat op die beschuldiging uitgebreid in, en toont aan dat de Farizeeërs een kronkelredenering volgen en niet consequent zijn in hun denken.

En in dat kader waarschuwt Jezus dan voor het lasteren van de Geest. Het is vóór alles een ernstige waarschuwing: denk erom, je kunt in blinde haat zo ver gaan dat je voor jezelf de weg naar het heil afsnijdt. Een indringende oproep: schrik alsjeblieft van de consequenties van je eigen kronkels, van je eigen kwaadaardigheid. Erken Jezus alsjeblieft als Wie Hij is: God. Je Redder!

Nu lijkt het erop dat er twee soorten zonde zijn: zonde tegen de Mensenzoon en zonde tegen de heilige Geest. En dat zonde tegen de heilige Geest zwaarder weegt, ernstiger is dan zonde tegen de Zoon van God. Want het eerste wordt wel vergeven, het andere niet.

Opvallend is dat Jezus hier spreekt over *Mensenzoon* (oude vertaling: *Zoon des mensen*).

De Here Jezus is op dat moment **in de gestalte van een mens** op aarde aanwezig. En Hij begrijpt dat mensen zich daardoor in Hem kunnen vergissen. Dat ze teveel naar de *mens* kijken en dat hen dat hindert Hem ook als *God* te zien. Zelfs Jezus naaste vrienden en leerlingen hadden op dat moment amper door Wie Hij werkelijk is.

Dat is ook wat doorklinkt in het gebed dat Jezus bidt vlak voor Hij sterft aan het kruis. Dan vraagt Hij: *Vader vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen...*

Het is haast een verontschuldiging – zij weten niet wat ze doen. En voor die zonde vraagt onze Heer, zelfs als Hijzelf als gevolg van die zonde vreselijk lijdt aan het kruis, vergeving.

Maar er komt een tijd dat er geen verontschuldiging meer is voor wie Jezus gezien heeft: na Pinksteren. Als de heilige Geest is uitgestort en er door die Geest een helder zicht komt op Wie Jezus Is. Na Pinksteren als het evangelie, de blijde boodschap van de redding door Jezus Christus in alle talen de wereld over gaat, kan niemand die dat gehoord heeft meer zeggen: *wij weten niet wat wij doen.*

En daar waarschuwt Jezus de Farizeeërs nu voor. Deze zonde, deze valse beschuldiging van de Mensenzoon, deze godslastering zal je nog vergeven worden. Maar als straks de Geest gekomen is, en je houdt dan nog vol, je blijft dan nog ontkennen, je wilt het dan nog niet onder ogen zien – dan is er geen vergeving voor je. Dan loop je je redding, je heil mis. Want die is er alleen als je Jezus erkent als de Christus, als de Messias. Die is er alleen als je erkent dat Hij de enige brug naar Vader is. **En wil je niet over Hem gaan, dan kom je de kloof nooit over.**

En laten we dankbaar zijn dat er Farizeeërs zijn geweest die deze waarschuwing ter harte hebben genomen. In het bijbelboek Handelingen lezen we dat er ook uit de kring van de Farizeeërs mannen zijn die tot geloof komen in Jezus Christus. De bekendste van hen is natuurlijk Paulus.

Wat kunnen we nu over de zonde tegen de heilige Geest zeggen?

1. Dat het een zonde is waarvoor geen vergeving bestaat.
2. Dat het een zonde is die bewust, opzettelijk, tegen beter weten in wordt gedaan.
3. Dat de zonde bestaat in het verwerpen van wat de heilige Geest doet, het ontkennen van de redding in Jezus Christus alleen.

Ik hoop dat hiermee iedere gelovige die zondigt en zich vertwijfelt afvraagt of 'ie daarmee misschien de zonde tegen de heilige Geest heeft gedaan, geholpen is. En opgelucht ademhaalt: nee, wat voor moeilijkheden om te geloven ik bij mezelf ook ontdek, glashard ontkennen dat Jezus Christus de Heer van mijn leven is, dat doe ik niet.

Maar: hoe bestaat het dat er voor die zonde geen vergeving is?

De bijbel zegt toch dat God graag vergeeft ieder die Hem oprecht schuld belijdt en vraagt om vergeving?! Betekent dit dat er toch een grens is aan de genade van God?

Veel mensen gaan bij het beantwoorden van deze vraag de mist in omdat ze het koppelen aan die beide andere gelezen teksten uit Hebrëen 6 en 1 Johannes 5. Dat bij elkaar opgeteld komen ze tot de conclusie dat er inderdaad een grens is aan de genade. Iemand die ooit in zijn leven de zonde tegen de heilige Geest heeft begaan, die kan nooit weer als kind van God worden aangenomen, diegene kan zich nooit meer bekeren, voor zo iemand hoeft je ook niet meer te bidden, zo iemand is afgeschreven, opgegeven, hopeloos.

Klopt dat? Is het terecht zo te denken?

Nee, dat is niet terecht.

Het is allereerst niet terecht omdat het in Hebrëen 6 **niet over uitsluiting** gaat in de zin van: eens afgevallen, voor eeuwig verloren, nooit meer vergeving. Nee, het gaat er over **de grenzen aan een onderwijssituatie**.

Een leraar geeft onderwijs in de christelijke leer. Hij laat zijn leerlingen iets proeven van de rijkdom van het geloof. En een goede leraar begint dan bij het begin (zie vers 1-3).

En waar het om gaat is, dat wanneer iemand zulk basisonderwijs heeft gehad, en verder is gekomen in de school van de heilige Geest, maar daarna toch afvalt van het geloof, dat het dan voor die leraar onmogelijk is zo iemand nog weer tot bekering te brengen door opnieuw basisonderwijs te geven. Daar moet je dan geen energie meer in steken, het is onbegonnen werk, ploegen op rotsen. Je moet als leraar dan ook de grens aan je eigen mogelijkheden kennen. Punt is dus *niet* dat het onmogelijk is dat afvalligen weer opnieuw *tot bekering komen* – daar immers gaat God over, daar hebben wij niet over te beslissen. Punt is wat ons vaak zo'n machteloos gevoel geeft, dat wij afvalligen *niet tot bekering kunnen brengen*. Je wilt het ze zo dolgraag geven: geloof in God, in Jezus Christus. Maar jij kunt dat niet. Dat kan God alleen, door zijn heilige Geest. En daar kun je alleen maar om blijven bidden.

→ Dus: Hebrëen 6 gaat helemaal niet over de vraag waarom er geen vergeving is voor de zonde tegen de heilige Geest.

En die andere tekst dan?

We zeiden net: je kunt alleen maar blijven bidden voor je kind dat nu nog denkt zonder Jezus te kunnen, bidden voor je broer of zus voor wie het geloof geen betekenis meer heeft.

Maar zegt Johannes niet dat we dat maar beter *niet* kunnen doen, bidden om vergeving en bekering, bij mensen *die zondigen tot de dood*?!

Dat zegt hij inderdaad, alleen, wat verstaat Johannes daar precies onder?

En dat is nog best een lastige vraag, want hij geeft er zelf geen duidelijke omschrijving van.

Blijkbaar was het een term die bij de lezers toen wel helder was. Daarom moeten we opnieuw goed kijken naar de situatie waarin het gezegd wordt, naar waar het in zijn brief over gaat.

Johannes bemoedigt de lezers die leven onder druk van **dwaalleraars**.

Die dwaalleraren zijn voormalige kerkleden die de gemeenteleden nu in hun dwaalleer proberen mee te slepen. Het zijn valse profeten, ze verzetten zich heel duidelijk en doelbewust tegen Christus. Johannes noemt ze daarom zelfs *antichristen*. Ten diepste ontkennen ze dat Jezus de Christus is, de Zoon van God.

Ik kan me voorstellen dat je hier de link trekt naar de zonde tegen de heilige Geest, en hier denkt aan wat de Farizeeërs deden in de tijd dat Jezus op aarde was.

Alleen, het gaat veel te ver en veel te snel dat 1 op 1 over te plaatsen naar iedere ex-gelovige hier en nu. Het is heel erg wat ze doen, allereerst voor hen zelf. Maar niet iedere afvallige is een dwaalleraar geworden of een antichrist!

En als Johannes *afraadt* (niet verbiedt!) om nog voor dwaalleraars en antichristen te bidden, wil dat dus ook helemaal niet zeggen dat wij daarom dus maar niet meer voor onze ongelovig

geworden kinderen en familieleden moeten bidden. Zoals gezegd is de situatie waarover Johannes het heeft een andere.

Al met al is het dus een beetje ongelukkig dat in het nadenken over de zonde tegen de heilige Geest en de vraag waarom voor die zonde geen vergeving is, zo direct een verband gelegd wordt met Hebreëën 6 en 1 Johannes 5.

Maar de vraag blijft begrijpelijk en terecht: hoe kan het dat er voor die zonde geen vergeving is?

Het antwoord is, **omdat er buiten Jezus om geen vergeving is.**

Als je de Here Jezus niet erkent als je Redder, is er ook geen redding voor je.

Dan is er voor de zonde die je doet en hebt gedaan geen vergeving.

Want God vergeeft alleen in Jezus Christus.

Zonde tegen de heilige Geest wordt daarom alleen huiveringwekkend definitief als je tijdens je leven hier op aarde nooit tot erkenning van de waarheid komt.

Het is de zonde van het ongeloof en daarin volharden.

Daarom is het voor ons in feite onmogelijk over iemand het oordeel te vellen dat 'ie de zonde tegen de heilige Geest heeft begaan. Want is er niet tot iemands laatste snik bekering mogelijk?!

Wij kunnen tegen niemand zeggen: jij gaat verloren, jij gaat naar de hel.

Dat oordeel komt ons niet toe.

Wij kunnen alleen maar zeggen: als je denkt zonder Jezus te kunnen, dan red je het niet.

En dat appel moeten we doen. Voor die indringende waarschuwing moeten we niet weglopen.

Dat is immers ook de boodschap die Jezus doorgaf aan de Farizeeërs in zijn tijd.

Dat God ons allen dichtbij Hem beware voor de zonde tegen de heilige Geest.

En zich ontfermt over hen die zijn afgedwaald en Hem zijn kwijtgeraakt, dat zij de Brug terugvinden naar Vader, naar het leven in eeuwigheid.

Amen